

Вищий навчальний заклад
«КИЇВСЬКА АКАДЕМІЯ ПРИКЛАДНИХ МИСТЕЦТВ»
Структурний підрозділ
«МІЖНАРОДНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ МОДИ І ДИЗАЙНУ»

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ ПО ОЗНАЙОМЛЕННЮ З ПАМ'ЯТКАМИ
МИСТЕЦТВА

для студентів
Спеціальність 022 «Дизайн»

Освітньо-кваліфікаційний рівень - "Фаховий молодший бакалавр"

Київ 2024

ВСТУП

Світове мистецтво є відображенням історичного розвитку людства, його культури, світогляду та духовних цінностей. Вивчення мистецтва різних епох і цивілізацій дозволяє зрозуміти глибинні процеси суспільного життя, відчутти естетичні ідеали, що формувалися протягом століть, та оцінити внесок видатних митців у культурну спадщину людства.

Навчальна практика з світового мистецтва є невід'ємною складовою освітнього процесу, що спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих під час лекцій, розвиток аналітичного мислення та формування навичок дослідження мистецьких явищ. Вона дозволяє студентам безпосередньо ознайомитися з творами живопису, скульптури, архітектури, графіки, декоративно-ужиткового мистецтва, а також вивчити стилі, техніки та матеріали, що використовувалися митцями різних епох.

Метою навчальної практики є формування у студентів цілісного уявлення про розвиток світового мистецтва, розширення їхніх знань про видатні мистецькі досягнення та опанування основ методології аналізу художніх творів. Під час практики студенти набувають досвіду відвідування художніх музеїв, галерей, виставок, архітектурних пам'яток, беруть участь у творчих завданнях, дослідницькій діяльності та дискусіях. Таким чином, навчальна практика не лише сприяє поглибленню знань у сфері мистецтва, а й допомагає формувати естетичний смак, творчий підхід до аналізу мистецьких явищ та розвиває навички професійної діяльності у цій галузі.

Міжпредметні зв'язки

Під час проходження навчальної практики застосовано принцип системності, тобто формується база для формування професійних компетенцій, поглиблюються та розширюються знання зі спеціальності. Викладач застосовує міжпредметні зв'язки з іншими навчальними дисциплінами, спираючись на знання, здобуті студентами під навчання.

Навчальна практика пов'язана з такими предметами, як «Культурологія », «Основи філософських знань (філософія, релігієзнавство) ». має передувати іншим обов'язковим, нормативним, гуманітарними дисциплінам, таким як «Історія мистецтв », «Історія України ».

Знати:

- Історія світового мистецтва
- Основні види мистецтва
- Видатні художники та їхні твори
- Основи аналізу мистецького твору
- Значення мистецтва в культурному розвитку суспільства

Вміти:

- Аналіз та інтерпретація творів мистецтва
- Використання мистецтвознавчих термінів
- Практичні навички візуального мистецтва
- Дослідницька та самостійна робота
- Взаємозв'язок мистецтва з іншими сферами культури
- Відвідування та аналіз мистецьких подій

Шкала оцінювання навчальних досягнень: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної активності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
100-90	A	відмінно	зараховано
89-82	B	дуже добре	
82-75	C	добре	
74-65	D	задовільно	
64-50	E	достатньо	
49-35	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано
35-0	X	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Мета навчальної практики зі світового мистецтва

Метою навчальної практики зі світового мистецтва є закріплення теоретичних знань, отриманих під час вивчення курсу, розвиток навичок аналізу мистецьких творів, формування художнього смаку та поглиблення розуміння мистецьких процесів у світовій культурі.

Основні завдання:

- Ознайомлення з основними напрямками та стилями світового мистецтва.
- Аналіз творів живопису, скульптури, архітектури та декоративно-ужиткового мистецтва.
- Відвідування музеїв, галерей, виставок для поглибленого вивчення мистецьких шедеврів.
- Виконання творчих завдань на основі художніх традицій різних епох і культур.
- Розвиток уміння застосовувати мистецтвознавчу термінологію для характеристики творів.
- Формування навичок критичного аналізу та інтерпретації мистецьких явищ.

Навчальна практика сприяє не лише професійному розвитку студентів, а й розширенню їхнього культурного світогляду, вихованню естетичного сприйняття та розуміння ролі мистецтва в суспільстві.

ЗМІСТ І ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ

Тривалість і терміни проведення практики визначаються навчальним планом спеціальності. У залежності від конкретних умов час проведення практики може змінюватися в межах семестру, що визначається відповідним наказом ректора. Навчальна (зі світового мистецтва) практика проводиться в другому семестрі I курсу з відривом від навчання. Практика триває 2 тижні (1.5 кредитів / 45 годин).

Для проходження студентами практики пропонуються наступні установи:

- державні та приватні музеї;
- центри дозвілля молоді, які здійснюють екскурсійну діяльність;
- центри відпочинку, оздоровлення, туризму та військовопатріотичного виховання.

Під час практики відбувається знайомство студентів з науково освітньою роботою музею – проведенням екскурсій, лекцій, зустрічей, консультацій тощо. Практиканти беруть участь у організації зустрічей, тематичних заходів відповідно до плану роботи музею, відбирають матеріали та складають плани тематичних екскурсій по експозиціях музею. Із студентами проводяться тематичні екскурсії методичного характеру. Для розширення світогляду і ерудиції студентів можливе також проведення екскурсій не тільки на безпосередній базі практики, а й в інших музейних установах. Заплановані навчальні екскурсії покликані сприяти ефективному виконанню студентами завдань їх індивідуального плану та програми практики загалом.

Студенти можуть самостійно підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для затвердження на кафедрі. У цьому випадку студент повинен подати на розгляд кафедри заяву про проходження практики

та наказ від базового закладу, в якому адміністрація гарантуватиме створення необхідних умов для виконання студентом програми практики. Методичне керівництво практикою здійснює керівник практики та методисти. Після завершення практики підводяться підсумки. Під час проходження практики студенти-практиканти повинні суворо дотримуватися правил охорони праці та протипожежної безпеки. Кожен студент отримує індивідуальні завдання, які повинен вчасно та якісно виконати і оформити відповідно до вимог.

Основними обов'язками студентів-практикантів є:

1. Розпочати і завершити практику у визначений термін.
2. Якісно виконувати усю роботу, передбачену програмою практики.
3. Виконувати розпорядження керівників практики.
4. Дотримуватися норм поведінки.
5. Ознайомитися з основними напрямками та структурою діяльності установи, організації підприємства, – бази практики.
6. Ознайомитися із положенням про роботу закладу (відділу); посадовими інструкціями працівників; проектами та сценаріями заходів проведених базою практики.
7. Огляд і характеристика нормативно-правової бази з питань культури і мистецтва, державної підтримки клубних заходів, організації і проведення заходів визначених свят та події в державі, а також нормативно методичної документації, що регламентує роботу бази практики.
8. Визначити внутрішні та зовнішні взаємозв'язки із іншими закладами культури та структурними підрозділами бази практики.
9. Розробити сценарій культурно-дозвілльєвого заходу в межах бази практики щодо визначної події або поточного заходу запланованого в організації, установі чи підприємстві.

10. Вчасно оформити документацію.

11. Захистити звіт по практиці на підсумковій конференції.

Основними обов'язками керівника практики від університету є:

1. Ознайомити студентів з метою та завданнями практики.

2. Ознайомити студентів з правилами ведення документації.

3. Допомогти укласти індивідуальний план та графік проходження практикантів, затвердити його та контролювати виконання.

4. Проводити індивідуальні та групові консультації.

5. Контролювати хід практики.

6. Оцінити роботу студентів на практиці.

7. Взяти участь у настановчій та підсумковій конференціях з питань практики. 8. Подати письмовий звіт про керівництво практикою.

Після настановчої конференції студенти знайомляться з планом та графіком проходження практики. Упродовж наступних 1-2 днів студенти складають календарний план роботи та графік відвідування місць проходження практики. Упродовж всієї практики студенти ведуть щоденник, у якому занотовують результати спостережень, свої враження про роботу культуролога. Щоденник ведеться у довільній формі. Його має право оглянути лише керівник практики від кафедри.

ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ І КОНТРОЛЮ ПРАКТИКИ

Студенти-практиканти повинні виконувати свою роботу згідно індивідуального графіку та плану роботи. Керівники студентської практики контролюють відвідування студентами баз практики (згідно графіку), дотримання ними плану роботи, наявність необхідної документації, ставлення до своїх обов'язків та дисциплінованість.

Керівник від кафедри має право контролювати записи, занесені у щоденник практики. Робота студентської групи та керівників практики, в свою чергу, контролюється завідувачем та навчальною частиною університету. Студент, який не виконав програму практики без поважних причин, відраховується з університету. Якщо програма практики не виконана з поважної причини, то студенту надається можливість продовжити термін проходження практики у вільний від навчання час.

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ ТА ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Усі звітні документи, що подаються студентом повинні бути оформлені з дотриманням наступних вимог.

Звітні матеріали оформлюються українською мовою.

Папка зі звітними документами повинна мати титульну сторінку, на якій зазначаються прізвище та ім'я студента-практиканта, факультет та група; прізвища керівників від університету, від практики; термін проходження; назва бази практики.

Кожен окремий документ повинен також починатися з титульної сторінки, на якій зазначається прізвище та ім'я студента-практиканта, факультет та група, назва документа, час та місце проведення заходу. Звітна документація обов'язково повинна містити перелік всіх документів практики із зазначеними сторінками. У звіті про роботу студенти детально описують всю виконану під час практики діяльність. У звітних документах не повинна бути дослівного переписування матеріалів баз практики (історії, методичних розробок тощо). Оформлення звітних документів входить у час проходження практики.

1. Звіт про виконання індивідуальних завдань на практику (обсяг звіту становить 15 сторінок машинописного тексту) . Індивідуальному звіту включає: • Титульний аркуш

- вступ (слід вказати мету та основні завдання навчальної (культурологічної) практики);
- загальна характеристика закладу;
- організація, управління, структура та аналіз роботи закладу практики;
- огляд нормативно-правового та методичного забезпечення, що регламентує роботу бази практики;
- самоаналіз роботи у підрозділах базової установи;
- висновки і зауваження навчальної (зі світового мистецтва) практики .

Документи оформляються акуратно, з дотриманням наступних вимог:

- аркуші – А4;
- шрифт – Times New Roman;
- розмір шрифту – 14 пт;
- поля – ліве: 20 мм; праве: 20 мм; верхнє: 20 мм; нижнє: 20 мм;
- відступ абзацу – 1,25 см;
- рівняння – за шириною;
- нумерація – у верхньому правому куті;
- міжрядковий інтервал – 1,5.

2. Розробити сценарій культурно-дозвілєвого заходу в межах бази практики щодо визначної події або поточного заходу запланованого в організації, установі чи підприємстві.

3. Оформити документи практики.

4. Усі завдання практики та звіти виконуються студентом самостійно та повинні бути оригінальними, тобто копіювання матеріалів не припустиме.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК СТУДЕНТІВ

Після завершення практики (не пізніше ніж за тиждень до підсумкової здачі) студенти-практиканти здають керівникам від університету всі звітні документи для їх попередньої оцінки. Комісія призначається завідувачем кафедри і складається з провідного спеціаліста даного напрямку (голова комісії), керівників від університету та від базової установи. На заліку присутні всі студенти-практиканти. Для підведення підсумків практики та кінцевої оцінки роботи студентів-практикантів керівники практики інформують комісію про фактичні терміни початку та завершення роботи, склад групи студентів, які пройшли практику, їх дисципліну, а також з інших питань організації та проведення практики.

До захисту практики допускаються студенти, які повністю виконали завдання програми практики та вчасно оформили звітну документацію. Формою звітності за навчальну практику є диференційований залік. При кінцевій оцінці результатів практики враховується попередня оцінка керівників практики від університету та від бази практики, результати захисту підсумкових робіт практики. Студенти, які виконали всі індивідуальні завдання, оформили звіт, вчасно його подали, отримують позитивну оцінку. Керівники від бази практики та від кафедри можуть максимально оцінити роботу студента у 20 та 40 балів відповідно. За результатами захисту студент може отримати ще 40 балів і сумарна оцінка звіту студенту виставляється за 100-бальною шкалою.

Перелік рекомендованих літературних джерел

1. Алпатов, М. В. Історія мистецтва / М. В. Алпатов. – Київ: Мистецтво, 2018. – 432 с.
2. Арган, Дж. Ч. Історія італійського мистецтва / Дж. Ч. Арган. – Київ: Основи, 2019. – 520 с.
3. Бенуа, А. Н. Історія живопису всіх часів і народів / А. Н. Бенуа. – Харків: Основа, 2016. – 368 с.
4. Беляєв, А. І. Архітектура Середньовіччя / А. І. Беляєв. – Львів: Літера, 2017. – 298 с.
5. Болтон, Л. Історія мистецтва: від доісторичних часів до сьогодення / Л. Болтон. – Київ: Видавництво Старого Лева, 2020. – 410 с.
6. Віппер, Б. Р. Західноєвропейське мистецтво / Б. Р. Віппер. – Київ: Академія, 2015. – 420 с.
7. Власов, В. Г. Словник-довідник з образотворчого мистецтва / В. Г. Власов. – Київ: Либідь, 2018. – 350 с.
8. Гнедовський, Б. М. Всесвітня архітектура / Б. М. Гнедовський. – Харків: Основа, 2019. – 312 с.
9. Gombrich, E. Історія мистецтва / E. Gombrich. – Київ: Фоліо, 2017. – 525 с.
10. Дарк, Ф. Мистецтво античності / Ф. Дарк. – Київ: Літопис, 2020. – 308 с.
11. Джонс, Дж. Світове мистецтво: від Давнього Єгипту до модернізму / Дж. Джонс. – Одеса: Вища школа, 2016. – 290 с.
12. Дюрер, А. Живопис та графіка / А. Дюрер. – Київ: Мистецтво, 2018. – 270 с.
13. Ігнатенко, С. В. Мистецтво Древнього світу / С. В. Ігнатенко. – Львів: Літера, 2019. – 255 с.

14. Кампаньола, Ф. Бароко та рококо: ідеї та стиль / Ф. Кампаньола. – Київ: Видавництво Наукова думка, 2020. – 340 с.
15. Кандінський, В. Про духовне в мистецтві / В. Кандінський. – Київ: Дух і літера, 2015. – 190 с.
16. Кармазін, В. Г. Архітектурні стилі Європи / В. Г. Кармазін. – Харків: Освіта, 2018. – 220 с.
17. Кириленко, О. О. Ренесансне мистецтво Італії / О. О. Кириленко. – Львів: Вища школа, 2017. – 276 с.
18. Класен, Е. Мистецтво та міфологія / Е. Класен. – Київ: Вид-во "Книга", 2019. – 289 с.
19. Лазарєв, В. Ф. Історія візантійського мистецтва / В. Ф. Лазарєв. – Одеса: Академія, 2016. – 340 с.
20. Левківський, П. О. Основи світового мистецтва / П. О. Левківський. – Київ: Духовна культура, 2021. – 412 с.

Додаткова література

21. Малиновська, Н. Г. Основи естетики та мистецтвознавства / Н. Г. Малиновська. – Харків: Фоліо, 2020. – 280 с.
22. Маранд, А. С. Світова художня культура / А. С. Маранд. – Київ: Наукова думка, 2019. – 330 с.
23. Морозов, Ю. Л. Античне мистецтво Греції та Риму / Ю. Л. Морозов. – Львів: Літера, 2018. – 220 с.
24. Новицький, Л. В. Архітектурні шедеври світу / Л. В. Новицький. – Київ: Освіта, 2017. – 360 с.
25. Осадчий, В. П. Символіка у світовому мистецтві / В. П. Осадчий. – Одеса: Академія, 2020. – 278 с.
26. Панченко, І. І. Історія імпресіонізму / І. І. Панченко. – Київ: Мистецтво, 2019. – 310 с.

27. Петров, А. В. Романтизм у живописі / А. В. Петров. – Харків: Видавництво "Україна", 2016. – 245 с.
28. Попов, М. В. Художня культура ХХ століття / М. В. Попов. – Львів: Вища школа, 2018. – 305 с.
29. Рабинович, П. О. Готика у світовій архітектурі / П. О. Рабинович. – Київ: Основи, 2021. – 270 с.
30. Рембрандт, Х. Техніка живопису / Х. Рембрандт. – Одеса: Літера, 2019. – 240 с.

Електронні ресурси

31. Історія світового мистецтва [Електронний ресурс] // Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. – Режим доступу: <https://www.nbu.gov.ua/art-history>
32. Світове мистецтво від античності до сучасності [Електронний ресурс] // Арт-енциклопедія. – Режим доступу: <https://www.artencyclopedia.com>
33. Стили та напрямки в історії мистецтва [Електронний ресурс] // Віртуальний музей мистецтва. – Режим доступу: <https://www.artmuseum.org.ua>
34. Видатні художники та їхні шедеври [Електронний ресурс] // Світова галерея мистецтва. – Режим доступу: <https://www.globalartgallery.com>
35. Архітектура і скульптура різних епох [Електронний ресурс] // Мистецька спадщина. – Режим доступу: <https://www.artlegacy.ua>

